

בש"פ 4494/19 - צבי זר נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 4494/19

לפני: כבוד הרשמת שרית עבדיאן

המבקש: צבי זר

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

**בקשה להארכת מועד לנקיטת הליך; תגובה מטעם
המדינה; תשובה מטעם המבקש**

החלטה

1. במסגרת הליכי מעצר המתנהלים בעניינו של המבקש, ניתנה החלטה לפיה המותב שדן בהליכי המעצר רשאי לתת החלטות בעת שהוא שווה מחוץ לישראל באמצעות מערכת "נט המשפט" ובלבד שאין המדובר בהחלטות המחייבות דיון במעמד מי מבעלי הדין. האם עומדת למבקש זכות להגיש ערר על החלטה זו? זוהי השאלה שהתעוררה במסגרת ההליך שבכותרת.

2. ואלה בקצרה העובדות הדרושות לעניין: נגד המבקש ושניים אחרים הוגש כתב אישום הכולל עשרות אישומים בעבירות שונות (לפירוט האישומים ראו: בש"פ 2004/19 זרנ' מדינת ישראל, פסקה 2 (25.3.2019)). בד בבד עם כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרים של הנאשמים עד תום ההליכים נגדם. בתיק המעצר הוגשו מאות בקשות במגוון עניינים, אשר ברובן נדונו על-ידי כבוד השופט א' הימן. במסגרת הליכי המעצר עתר המבקש למנוע מכבוד השופט הימן לתת החלטות שיפוטיות בעניינו באמצעות מערכת "נט המשפט" בעודו שווה מחוץ לגבולות ישראל. בקשה זו נדחתה בהחלטתו של כבוד נשיא בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו א' אורנשטיין מיום 26.5.2019 במ"ת 14280-04-17 (להלן: ההחלטה). בהחלטה נקבע, בין היתר, כי כבוד השופט הימן רשאי להמשיך ולקבל החלטות גם בעת שהותו מחוץ לישראל ובלבד שאין מדובר בהחלטות המחייבות קיום דיון במעמד מי מבעלי הדין בטרם נתינתן.

3. המבקש, אשר מעוניין להשיג על ההחלטה, הגיש ביום 2.7.2019 ערר ולצדו בקשה להארכת המועד להגשת הערר. לטענת המבקש, הארכת המועד דרושה לו עקב תקלה טכנית בתוכנת "Fax to mail" אשר הובילה לאיחור בהגשת הערר.

4. בגדר הערר טוען המבקש כי הסמכות להגישו נובעת מסעיף 74 לחוקסדרהדיןפלילי [נוסחמשולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי) בשילוב עם סעיפים 34 ו-36 לחוק בתי המשפט חוקבתימשפט [נוסחמשולב], התשמ"ד-1984.

5. המשיבה מתנגדת למתן הארכת המועד להגשת הערר כבר משום שלטענתה לא נתונה למבקש זכות להגיש ערר על ההחלטה.

6. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי אף אני למסקנה כי לא קמה למבקש זכות להגיש ערר על ההחלטה, ולכן ממילא אין מקום להאריך את המועד להגשתו. אסביר.

7. נקודת המוצא היא שאת ההחלטה יש לסווג כ"החלטת ביניים" ולא כ"פסק דין" (למבחנים העוסקים בסיווג החלטה שניתנה בהליך פלילי כ"החלטת ביניים" או כ"פסק דין" ראו: רע"פ 6016/06 קובנ' מדינת ישראל מע"מ"ת"א, פסקה 5 (17.7.2007) (להלן: עניין קובנ)). מדובר בהחלטה שלא סיימה את בירור ההליך בין הצדדים וכמובן שאין בה כדי להכריע באופן סופי באיזה מן האישומים בעניינו של המבקש. כמו כן, מדובר בהחלטה דיונית שנושאה טפל למחלוקת העיקרית בין הצדדים.

8. כידוע, בהליך הפלילי, ככלל, זכות ערעור על "החלטת ביניים" קיימת רק מקום שבו ישנה הוראה מפורשת בחוק המורה על כך (ראו: ע"פ 3996/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 18 לפסק דינה של כבוד השופטת ד' ברק-ארזופסקה ב' לפסק דינו של כבוד השופט א' רובינשטיין (10.11.2015); בש"פ 4804/17 ברמלינ' מדינת ישראל, פסקה 10 (9.8.2017) (להלן: עניין ברמלי)). ואכן, בחקיקה נקבעו מספר מקרים ספציפיים שבהם ניתן להשיג על החלטות ביניים עוד טרם סיומו של ההליך, וביניהם: הגשת ערעור על החלטה בעניין פסלות שופט (סעיף 147 לחוק סדר הדין הפלילי); ערר על החלטה בעניין חומרי חקירה (סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי); ערר על "עניינהנוגלעלמעצר, לשחרור, להפדתנאיערובהאולהחלטתהבבקשהלעיוןחוזר" (סעיף 53 לחוקסדרהדיןפלילי (סמכויותאכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוקהמעצרים); וכן ערר על החלטה בנושא תפיסת חפצים (סעיף 38א לפקודתסדרהדיןפלילי (מעצרוחיפוש) [נוסחחדש], התשכ"ט-1969)). על דרך הכלל אופן ההשגה על "החלטות ביניים" שניתנו במסגרת ההליך הפלילי הוא, אפוא, במסגרת הערעור על פסק הדין הסופי בהליך.

הטעם העומד בבסיס כלל זה הוא הרצון לרכז את הדיון בהליך הפלילי במסלול אחד על-מנת למנוע פיצול, התמשכות והארכת ההליכים באופן שיביא לפגיעה ועינוי דין לנאשם וכן יפגע באינטרס הציבורי לסיום מהיר ויעיל של ההליך הפלילי (ראו: בש"פ 6393/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (22.9.2010) (להלן: בש"פ 6393/10); עניין קובנ, בפסקה 5).

9. האם עומדת למבקש זכות ערר על ההחלטה מכוח סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי?

לטענת המבקש, הערר הוגש מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. זאת, שכן ההחלטה ניתנה במסגרת טיפולו של המותב בבקשות שהגיש לעיון בחומרי חקירה מכוח סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי, וכן משום שהחלטה מסוימת של השופט הימנעויות אלה ניתנה בעת ששהה מחוץ לישראל.

10. לא ראיתי לקבל את טענותיו של המבקש. בפסיקתו של בית משפט זה נקבע כי סעיף 74(ה) מאפשר הגשת ערר רק על החלטה שניתנה בבקשה לקבוע שחומר מסוים הוא חומר חקירה (ראו: בש"פ 8467/99 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נד(2) 454, 457 (2000); בש"פ 3696/11 חנוכה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (23.5.2011); עניין ברמלי, בפסקה 14; בש"פ 6921/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (21.10.2018)). ובמילים אחרות: אין לאפשר מצב שבו הוראות סעיף 74(ה) ישמשו "מסלול עוקף" לכלל שלפיו לא ניתן להגיש ערעור או ערר על החלטת ביניים בהליך הפלילי.

11. בעניינינו, ההחלטה עוסקת כל כולה בשאלה דיונית אחת – האם מותב רשאי לתת החלטה בתיקים המצויים בטיפולו באמצעות מערכת "נט המשפט" בעודו מצוי מחוץ לגבולות ישראל. ודוק, במסגרת ההחלטה בית המשפט המחוזי כלל לא דן בשאלה של עיון בחומרי חקירה וממילא לא הכריע בה. משום כך, לא ניתן להשיג על ההחלטה בדרך של הגשת ערר מכוח סעיף 74(ה) לחוק סדר הדין הפלילי.

12. למען שלמות התמונה ובהינתן שההחלטה ניתנה בגדרי הליכי המעצר בעניינו של המבקש, ראיתי לנכון אף לבחון האם למבקש נתונה זכות ערר מכוח סעיף 53 לחוק המעצרים.

על פי סעיף 53(א) לחוק המעצרים "עצור, משוחרר בערובה ותובע רשאים לערור על החלטת בית משפט בענין הנוגע למעצר, לשחרור, להפרת תנאי ערובה או להחלטה בבקשה לעיון חוזר, וכן רשאי ערב לערור בענין ערבותו, בפני בית משפט של ערעור, שידון בערר בשופט יחיד". אם כן, סעיף 53 לחוק המעצרים קובע כי ניתן להגיש ערר "בענין הנוגע למעצר" או לשחרור ממנו. פסיקתו של בית משפט זה לא נטעה מסמרות באשר להיקף המונח "ענין הנוגע למעצר" (ראו: ע"פ 9875/05 קסטוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (26.10.2005) (להלן: עניין קסטוני); בש"פ 6393/10, בפסקאות 7-4), ואולם אני סבורה כי אף בהתאם לגישה מרחיבה של מונח זה, ההחלטה מושא עניינינו אינה מקימה זכות ערר. החלטתו של בית המשפט המחוזי מתייחסת, כאמור, לסוגיה דיונית אחת ואין בה כל קביעה לגופו של עניין בשאלת מעצרו של המבקש (השוו: עניין קסטוני, בפסקה 3). אשר על כן, נושא ההחלטה אינו בא בגדר המונח "ענין הנוגע למעצר" ולפיכך לא קמה למבקש זכות להגשת ערר על החלטה זו מכוח סעיף 53(א) לחוק המעצרים.

13. משהגעתי למסקנה כי למבקש לא נתונה זכות להגשת ערר, הרי שאין מקום להאריך את המועד להגשתו של הערר.

סוף דבר: הבקשה נדחת.

ניתנה היום, כ' בתמוז התשע"ט (23.7.2019).

שרית עבדיאן
ר ש מ ת
